

РЕШЕНИЕ

№ 19

гр. Враца, 13.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на двадесет и осми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калин Тр. Т.

при участието на секретаря Христина Т. Цекова
като разгледа докладваното от Калин Тр. Т. Търговско дело №
20221400900123 по описа за 2022 година
за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по предявен иск за заплащане на застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени от ПТП, с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД и акцесорни иски за заплащане на мораторна лихва за забава върху претендираното обезщетение с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД във вр. с чл.409 от КЗ.

В исковата молба ищецът Н. Л. Д., ЕГН ***** от с.Н., общ. Враца, чрез адв. Н. Д. и адв. Ж.Т., твърди, че на 28.01.2022г., около 17:00 ч. в гр. Враца, на кръстовището на бул. „Европа“ и ул. „Славянска“, е настъпило ПТП, при което, правомерно движещ се по пътното платно като велосипедист е блъснат от лек автомобил марка “Фолксваген”, модел „Пасат“ с рег. № ВР ***АР, управляван от виновния водач И. А. Ц., ЕГН: *****, който се е движил без да се съобразява с разпоредбите на ЗДвП и с несъобразена скорост. Настъпването на процесното пътнотранспортно произшествие е констатирано с Констативен протокол с рег. № 967000-2206/28.02.2022г. и е образувано ДП № 127/2022г. по описа на РУ на МВР Враца, пр.пр. по описа на ОП Враца. Посочва, че към датата на събитието е било налице валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите”, учредено с полица № BG/02/122000079774, с период на валидност от 02.01.2022 г. до 01.01.2023 г. със ЗД „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482, гр. София. Изтъква, че при спазване на изискванията на чл. 380 от КЗ е депозирал при ответника извънсъдебна претенция с дата 08.04.2022 г. и е образувана щета № 2210009926/28.01.2022 г.; с писмо от

08.04.2022 г. ответникът е изискал от него да представи допълнителни документи, а с писмо от 28.06.2022г. ответникът е заявил, че няма основание да определи и изплати обезщетение, поради причина, че посочените документи не са представени. Счита, че застрахователят му дължи законна лихва на основание чл. 429, ал. 3 от КЗ от датата на депозиране на извънсъдебната претенция - 08.04.2022г., до окончателното изплащане, както и съгласно чл. 497, ал. 1, т. 1 от КЗ, за собствената си забава върху размера на застрахователното обезщетение (което включва главницата и лихвата по чл. 429, ал. 3 от КЗ), тъй като не го е определил и изплатил в срок, считано от изтичането на 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 от КЗ, а именно от 03.05.2022 г. до окончателното плащане. Твърди, че след ПТП на 28.01.2022 г. е докаран по спешност в ХО на МБАЛ „Христо Ботев“ Враца и на същата дата е приет за лечение. Поддържа, че в резултат на удара е получил тежки травми, описани в Епикриза ИЗ № 1097 от хирургично отделение, съответно КП № 205, а именно: тежка черепно мозъчна травма с кървене от лявата половина на главата, кървене от носа, кървене от лявото ухо, няма спомен за случилото се, с оплаквания от болки в лявата гръдна половина, лявата плешка, кръста и таза, увредено общо състояние, трудно контактен, подкожен хематом в ляво парieto темпорално с кървене от малка лезия в областта на хематома, силна болка по хода на 4-5-6-7-8 ребра в ляво и в областта на лявата скапула и лява аксиларна линия, отслабено дишане в лявата белодробна половина, ограничен обем от движения на двата долни крайника. Лекуван е консервативно и с медикаменти. Посочва, че при извършените изследвания в процеса на лечение е установена фрактура в областта на лява темпорална кост с ангажиране на пирамидата и в областта на лява парietална кост, фрактура на лява бедрена кост, на лява седалищна кост и пубисна кости, фрактура на сакрума по горно - медиална повърхност в дясно; фрактура на 4-5-6-7-8 ребра в ляво, плеврален излив в ляво с максимално остловяване 8 мм.; фрактура на сакрума по горна медиална повърхност в дясно; в резултат на получените травми в областта на ребрата и белия дроб е развил пневмония синистра. Твърди, че на 08.02.2022 г. е изписан от МБАЛ „Христо Ботев“ Враца за домашно лечение, но на 09.02.2022г. отново постъпва в хирургичното отделение на болницата с болки в периалната област. На 10.02.2022г. му е извършена оперативна интервенция - ексцизия на перанална тъкан, обхваната от възпаление; изписан е на 14.02.2022г. Общо е имал 18 дни болнично лечение. Поддържа, че е бил на домашно лечение шест месеца, че използва болкоуспокояващи и помощни средства и се нуждае от грижи за всяка една битова нужда, като приготвяне на храна, хигиенен режим, почистване и дребни битови грижи - пазаруване, придвижване, че има затруднения и болки в цялото тяло. Изтъква, че преживяното в комбинация със силните болки и ограничението на движенията отключват проблеми със съня му - спи неспокойно и се буди често всяка нощ, че силно е засегнато психическото и емоционалното му здраве, че е променен мирогледа му и виждането за

бъдещето му, че му е нанесена психологическа травма и е нарушен социалния му живот и че изживява силен страх за здравето и живота си. Твърди, че претърпява силен шок, ужас от събитието, остра стресова реакция, развива посттравматично стресово разстройство, става по-затворен, излиза по-рядко и изпитва затруднения да се грижи както за себе си, така и за семейството си.

Моли съда, да осъди ЗД „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482, да му заплати сумата 150 000,00 лева, представляваща обезщетение за търпените от него неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания в резултат на процесното ПТП от 28.01.2022 г.; ведно със законна лихва върху посочената по-горе сума, считано от датата, на която е уведомен ЗД „Бул Инс“ АД за ПТП с предявяването на претенция по реда на чл. 380 от КЗ - 08.04.2022 г., до окончателното ѝ изплащане, съгласно чл. 429 от КЗ; както и законна лихва върху горепосочените суми до окончателното плащане, съгласно чл. 497, ал. 1, т. 1 КЗ, считано от изтичането на 15 работни дни след уведомяването с извънсъдебната претенция, а именно 03.05.2022 г., до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът ЗД „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482, гр. София, чрез адв. А. И., в срока по чл.367, ал.1 ГПК, в отговора на исковата молба оспорва предявеният иск като неоснователен. На първо място, оспорва да е причинен деликт от страна на водача на л.а. „Фолксваген“ с рег. № ВР *** АР - И. Ц., като твърди, че същият не е действал противоправно и виновно в причинна връзка, с което да е настъпило процесното ПТП. Прави възражение за съпричиняване на вредата от страна на ищеца, като твърди, че с поведението си пострадалият се е поставил в превишен спрямо нормалния риск, като е извършил и нарушение на правилата за движение по пътищата – движил се е върху пътното платно по опасен за него самия начин и в противоречие с правилата на ЗДП и ППЗДП. На следващо място поддържа, че ищецът е могъл да избегне удара с автомобила, към който е имал видимост и е представлявал опасност за него, но не е сторил необходимото, като се качи на тротоар, пътния банкет или подсигури достатъчно странично разстояние от автомобила, така че да може да избегне удар. Застрахователят оспорва иска и по размер с твърдения, че претендираното обезщетение не отговоря на действителната вреда. След анализ на причинените на ищеца травми счита, че адекватна сума за обезщетение е около 50 000 лева, ако искът се докаже по основание и без да се отчита съпричиняване на вредата. Ответникът оспорва и претенцията за лихви като неоснователна и несъобразена с чл. 380 КЗ и чл. 497 КЗ. Твърди, че след предявяване на претенцията от увреденото лице, застрахователят е изискал допълнително документи за установяване

основателността ѝ, каквито не са представени, поради което съгласно чл. 497, ал. 1, т. 2 КЗ, дружеството не е в забава.

С допълнителна искова молба ищецът поддържа изложеното в исковата молба. Относно възраженията на застрахователя за недоказаност на механизма на произшествието, вината и противоправното поведение на водача И. А. Ц., заявява, че за посочените обстоятелства е направил нужните доказателствени искания в т. 3 на исковата молба, а доколкото при деликтната отговорност вината се презумира, то счита, че същата е налице. По възражението на ответното дружество за съпричиняване от страна на пострадалото лице ищецът цитира съдебна практика на ВКС и излага теоретични постановки относно подлежащите на доказване факти. Относно възражението на ответника за прекомерност на претендираните суми като обезщетение за неимуществени вреди, твърди, че обезщетението, което се дължи от ответника за компенсиране на неимуществените вреди, е в размера, претендиран с исковата молба, че не е завишено, че компенсира вредите и е напълно съобразено с характера и степента на вредите.

В срока по чл.373, ал.1 от ГПК по делото е постъпил отговор от ответника на допълнителната искова молба, в който същият заявява, че изцяло поддържа изложеното в отговора на исковата молба.

Конституираното в процеса, на основание чл.220 ГПК, като трето лице-помагач на страната на ответника ЗД "Бул Инс" АД - И. А. Ц., ЕГН ***** от гр. Враца, не взема становище по предявените искове и участие в съдебните заседания.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и заключенията на вещите лица по изготвените основна и допълнителна комплексни съдебно-медицинска и съдебно-автотехническа експертизи, намери за установено следното:

Не се спори между страните и от доказателствата по делото се установи, че на 28.01.2022г., около 17:00 ч. в гр. Враца, на кръстовището на бул. „Европа“ и ул. „Славянска“, е реализирано ПТП между лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Пасат“ с рег. № ВР***АР, управляван от И. А. Ц., ЕГН: ***** , и велосипедиста Н. Л. Д., ЕГН ***** от с.Н., общ. Враца.

За произшествието е образувано ДП № 127/2022г. по описа на РУ-Враца, по което е съставен Протокол за оглед на местопроизшествие от 28.01.2022 г. от разследващ полицай при РУ на МВР, гр.Враца, след посещение на мястото на ПТП, в който са описани времето, мястото,

участниците в произшествието, състоянието на пътното платно, разположението на ПТС и пострадалите и др. Към протокола са приложени схема и фотоалбум. Произшествието е документирано и с Констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег. № 967 000-2206/28.02.2022 г., след посещение на мястото от дежурни служители ПТП при сектор ПП при ОД на МВР-Враца. В протокола като пострадало лице е посочен Н. Л. Д. – водач на велосипед, транспортиран от екип на ЦСМП-Враца с фрактура на черепа и мозъчен кръвоизлив, настанен в ХО на МБАЛ „Хр. Ботев” – Враца с опасност за живота.

За установяване механизма на процесното ПТП и наличие на причинно-следствена връзка между произшествието и настъпилите щети по делото е назначена съдебно-автотехническа експертиза, изпълнена от вещото лице инж. В. Т. П.. На база на приложените по делото доказателства и тези по ДП № 127/2022г. по описа на РУ-Враца, вещото лице е дало заключение, че от техническа гледна точка ПТП е настъпило при следния вероятен механизъм: На 28.01.2022 г. около 17,33 часа в гр.Враца в светлата част на денонощието и в условията на нормална видимост велосипедистът Н. Л. Д. от с. Н., е управлявал самоделно направен електрически велосипед по прав хоризонтален участък от пътя по бул. „Европа“ в полагащата му дясна лента на около 1 метър в ляво от десния ръб на пътя със скорост от около 19,5 км/ч.; в същото време лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № ВР***АР, управляван от И. А. Ц. от гр. Враца, се е движил в дясната лента на платното за движение по бул. „Европа“, попътено след велосипедиста. В определен момент, достигайки велосипедиста, преди Т-образно кръстовище на бул. „Европа“ и ул. „Славянска“, водачът на лекия автомобил „Фолксваген Пасат“ е предприел маневра „изпреварване“ на велосипеда, след което при недовършена маневра изпреварване и не осигурена безопасна дистанция след изпреварването, е започнал маневра завой на дясно в непосредствена близост пред велосипедиста и с движение, съобразено с кривата на завоя, като в началото на кръстовището преминава пред велосипеда и достигайки до мястото на удара е бил блъснат от предното колело на велосипеда с приплъзващ се удар в задния десен калник. В резултат на удара велосипедистът е загубил напречната си устойчивост и е паднал на лявата си страна, като при падането се е отделил от велосипеда и си е ударил главата в асфалта. От заключението се установява, че причина за настъпването на процесното ПТП са субективни действия на водача на лекия автомобил „Фолксваген Пасат“ с органите за управление на автомобила, при което е предприел маневра изпреварване преди Т-образното кръстовище на бул. „Европа“ с ул. „Славянска“ с последващо внезапно преминаване в маневра завой на дясно в лентата, полагаща се за движение на велосипедиста, без осигуряване на необходимото безопасно разстояние между него и велосипеда по време на изпълнение на предприетите маневри. Според заключението

водачът на лекия автомобил „Фолксваген Пасат“ е имал техническата възможност да избегне удара с велосипеда, ако е преустановил завършването на маневрата изпреварване и е продължил движението си на право. Същият не е имал техническа възможност да предотврати настъпилото ПТП, чрез аварийно спиране преди мястото на удара при движение със скорост 31,3 км/ч. От заключението се установява също, че водачът на велосипеда се е движил в полагащата му се лента за движение с позволена за участъка скорост; същият не е имал техническа възможност да избегне удара с отклонение в ляво, заради изпреварващият го лек автомобил „Фолксваген Пасат“ и на дясно, поради наличието на пешеходен тротоар, нито чрез аварийно спиране при движение със скорост от 19,50 км/ч. Според вещото лице водачът на велосипеда не е могъл да се движи по затревените ивични участъци от лявата страна на платното за движение, поради многото неравности и разпръснати камъни, както и поради металната ограда в района на жп спирката; същият е могъл да се движи по пешеходния тротоар от дясната страна на платното за движение, като се съобразява с пешеходците, ако има такива.

В съдебното заседание вещото лице, изготвило заключението по назначената съдебно-автотехническа експертиза поясни, че най-ранния момент на възникване на опасността за велосипедиста е момента, в който автомобила се е изравнил с него, защото за велосипедиста не е имало други признаци, от които да се установи, че е възприел автомобила. Предприетата от водача на автомобила маневра изпреварване не е била завършена, тъй като когато автомобила е бил по средата на лявата лента, не се е прибрал в дясната, а е започнал да прави завой на дясно и така е пресякъл пътя на велосипедиста. В момента, когато е възникнала опасността, велосипедистът би трябвало да бъде на 12 метра разстояние от автомобила. Вещото лице уточнява също, че не е редно велосипедистът да се движи по тротоара, когато не е изградена пешеходна алея; в процесния участък има спирка на влак, респ. движение на хора и не е абсолютно безопасно. Движението на велосипедиста на разстояние 1 метър от десния ръб на пътя е съобразено със скоростта му на движение около 20 км/ч., тъй като при тази скорост не е безопасно да се движи на по-малко разстояние от бордюра с оглед опасността да се блъсне в него. Според вещото лице при дистанцията от един метър велосипедистът не е могъл да предотврати ПТП-то; същият не е могъл да възприеме, че зад него се приближава автомобил.

Заключението по изпълнената съдебно-автотехническа експертиза не е оспорено от страните и съдът го приема като обективно, компетентно и пълно, изясняващо относими към предмета на делото факти и обстоятелства.

Страните по делото не спорят относно съществуването на валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, обективизирано в застрахователна полица № BG/02/122000079774, с период на валидност от 02.01.2022 г. до 01.01.2023 г., сключена при ответното застрахователно дружество ЗД „Бул Инс“ АД, с която се покрива отговорността на водача на лек автомобил “Фолксваген Пасат“ с рег. № ВР***АР - И. А. Ц., ЕГН: *****; направена от ищеца Н. Л. Д. пред застрахователя извънсъдебна претенция на 08.04.2022 г. за изплащане на застрахователно обезщетение и образувана преписка по щета № 2210009926/28.01.2022 г., поради което, на основание чл.146, ал.1, т.4 от ГПК, с определението по чл.374 от ГПК съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване тези обстоятелства.

Установи се също и не е спорно, че ответното застрахователно дружество ЗД „Бул Инс“ АД с писмо изх. № 2374 от 08.04.2022 г. е изискало от ищеца да представи допълнителни документи, които са му необходими за компетентно произнасяне по заведената щета, а с писмо изх. № 4171 от 28.06.2022г. е заявило, че няма основание да определи и изплати претендираното обезщетение на ищеца, поради причина, че посочените документи не са представени.

За установяване на причинените на ищеца травматични и неврологични увреждания, техния интензитет и продължителност на лечение по делото са представени писмени доказателства (фиш от ЦСМП - Враца, лист за преглед на пациент от КДБ/СО при МБАЛ „Христо Ботев“ АД, гр.Враца, епикризи, оперативен протокол, резултати от рентгенологични и лабораторни изследвания и др.), назначена е и изпълнена комплексна съдебно-медицинска експертиза и са събрани гласни доказателства.

От представената медицинска документация се установява, че след настъпване на ПТП пострадалият Н. Л. Д. е приет в ЦСМП – Враца с диагноза: ЧМТ, бил блъснат с колело; при пристигане на екипа е бил трудно контактен, ГКС 12 т., объркан, без отпадна симптоматика (ксерокопие на Фиш от 28.01.2022 г.). В съставения лист за преглед на пациент от КДБ/СО № 001283/28.01.2022 г. при МБАЛ „Христо Ботев“ АД, гр.Враца, е отразена диагноза: травматичен субдурален кръвоизлив; отразено е, че пациентът е употребил алкохол, в увредено общо състояние, имал кървене от носа и хематом в тилната област на главата. На същата дата Н. Д. е приет за лечение в ХО при МБАЛ „Христо Ботев“ АД – Враца, където е бил в периода от 28.01.2022 г. до 08.02.2022 г. с диагноза: Травматичен субдурален кръвоизлив

без открита вътречерепна травма; придружаващо заболяване: счупване на срамната кост, закрито, травма на други неуточнени нерви на корема, седалището и таза. В анамнезата е отразено, че пациентът е бил с велосипед и е претърпял ПТП, вероятно блъснат от кола, че е употребил алкохол, че е имал кръвене от лявата половина на главата, от носа и от лявото ухо, че няма никакъв спомен за случилото се, с оплаквания от болки в лявата гръдна половина, лява плешка, кръста и таза. Обективно: увредено общо състояние, трудно контактен, в ляво слепоочно теменно е имал хематом с малка лезия в областта на същия, гръден кош - силна болка при пипане по хода на 4-то до 8-мо леви ребра и в областта на лява лопатка, както и в областта на таза с ограничени по обем движения на двата долни крайника. Неврологичен статус - без вратна ригидност. От КТ на глава - КТ данни за контузионни лезии с кръвни колекции в дясно слепоочно базално. Наличие на кръвни колекции в дясно слепоочно теменно под меките мозъчни обвивки. КТ данни за счупване в областта на лява слепоочна кост с обхващане на пирамидата и в областта на лява теменна кост. Контузионни промени на меките тъкани в ляво теменно. От направените му рьография е имало съмнение за счупване на шийката на лява бедрена кост, данни за счупване на лява седалищна и двете срамни кости на таза; счупване на кръстцовата кост; счупване на 4-то до 8-мо леви ребра по задна подмишнична линия; белодробен емфизем и левостранна пневмония. КТ данни за счупване с вертикален ход в областта на лява слепоочна кост, пирамидата на същата и лява теменна кост. Извършен е консулт с проф. Цеков - неврохирург: ЧМТ с контузия на мозъка под меките мозъчни обвивки не изискващи оперативно лечение. Извършен консулт и с ортопед - с мнение за КАТ на лява ТБС и постелен режим по повод счупването на костите на таза, антитромботична профилактика и обезболяващи. По време на престоя на ищеца е проведено медикаментозно лечение. От ИЗ № 1559 от ХО при МБАЛ „Христо Ботев“ АД - гр. Враца, се установява, че Д. е бил за лечение от 09.02.2022 г. до 14.02.2022 г. с диагноза: ***; придружаващи заболявания: Счупване на срамната кост, закрито; травма на други и неуточнени нерви на корема, седалището и таза; последици от вътречерепна травма. На 10.02.2022г. на ищеца е извършена операция № 114 - под месна упойка след разширяване на ануса е направена ексцизия на перианалната тъкан обхваната от възпалението, лаваж и дренаж. По време на престоя е проведено медикаментозно лечение с антибиотик, обезболяващо.

От заключението на вещите лица по назначената и извършена комплексна съдебно-медицинска експертиза по писмени данни, което съдът приема като професионално и компетентно изготвено, след изследване на материалите по делото и личен преглед на ищеца, се установи, че в резултат на процесното ПТП ищецът е получил следните увреждания: черепно-мозъчна травма, изразяваща се в счупване на костите в черепната кутия в ляво; кръвоизлив под меките мозъчни обвивки; контузия на главния мозък по типа на „контра ку“; гръдна травма - счупване на ребра в ляво - от 2-ро до 9-то; счупване на костите на тазовия пръстен. При приемането в болничното

заведение ищецът е бил в увредено общо състояние, трудно контактен на фона на употреба на алкохол. Според заключението посочените травматични увреждания са причинили на ищеца както следва: черепно-мозъчната травма му е причинила разстройство на здравето, временно опасно за живота; гръдната травма му е причинила трайно затрудняване на движенията на снагата; счупването на костите на тазовия пръстен му е причинило трайно затруднение на движението на двата долни крайника. За посочените увреждания пострадалият е претърпял консервативно лечение по време на десет дневния му престой в ХО (от 28.01.2022 г. до 08.02.2022 г.). По време на първоначалния му престой не са извършвани и не се е налагало извършването на оперативни хирургични интервенции при ищеца. Такава е извършена при престоя му от 09.02.2022 г. до 14.02.2022 г. по повод на операция на пери***, но това заболяване не е в причинно-следствена връзка с претърпяното ПТП. От заключението се установява също, че възстановителният период от уврежданията е както следва: за черепно-мозъчна травма е от порядъка на 2-3 месеца с активно проследяване поне следващите 6 месеца за поява на късна отпадна неврологична симптоматика; за гръдната травма е от порядъка на 2-2,5 месеца при липса на усложнения и нормален оздравителен процес; за счупването на костите на таза е около 5-6 месеца при липса на усложнение и нормален оздравителен процес. Според вещите лица лечението по отношение на черепно-мозъчната травма за напред трябва да бъде симптоматично, като същото се определя след преглед при специалист невролог и направата на ЕЕГ, а в делото не са предоставени такива материали. В заключението е отразено, че в предоставената медицинска документация е посочено, че ищецът има плеврален излив и пневмония при рентгенологично изследване, но тази диагноза не е потвърдена категорично от специалист по белодробни заболявания, който да назначи съответното лечение. Плевралният излив обичайно се резорбира когато е в малко количество и същия се дължи на счупването на ребрата в лява гръдна половина и няма данни същия да е евакуиран по хирургичен път. Ищецът не е правил рехабилитационни и физиотерапевтични процедури и по време на възстановителният период не е търсил помощ от специалисти. От заключението се установява също, че ищецът е търпял болки и страдания с интензитет, характерен за този вид травми (счупвания на кости), като неудобствата са били свързани с възможността му за самообслужване; няма медицински данни ищеца да е имал рани от залежаване (декубитални рани) при първоначалния и последващ престой в здравното заведение и към момента на прегледа няма никакви следи и белези от такива. Към момента на прегледа не са налице остатъчни последици за ищеца от получените увреждания и такива не се очакват и за в бъдеще; по тялото на ищеца няма белези от претърпяното ПТП. Според вещите лица няма необходимост от извършване на рехабилитационни и физиотерапевтични процедури по отношение на ищеца, тъй като е приключил оздравителния период; ищецът ще търпи болки и за в бъдеще, свързани с определени условия (физически претоварвания, промяна на времето и т.н.).

Към момента на прегледа ищецът е проходил пълноценно ; придвижва се напълно самостоятелно без помощни средства, като е налице пълен обем на активни безболезнени движения на крайниците. Няма необходимост от бъдещо лечение на ищеца.

Във връзка със заключението, на 23.01.2022 г. на ищеца е извършен преглед от вещите лица, изготвили експертизата, при който е установено, че същият е в добро общо състояние, контактен, адекватен, ориентиран, без отпадна неврологична симптоматика, самостоятелна походка, без накуцване, с пълен обем на движения на крайниците и без посттравматични белези по тялото. От рентгенография на двете ТБС е установен костен дефект над нивото на веждата на десен ацетабулум с мекотъканно уплътнение в съседство, от лицева графия на лява гръдна половина е установено състояние след фрактури на 4-5-6 ребра в ляво.

В съдебното заседание вещите лица, изготвили заключението по назначената комплексна съдебно-медицинска експертиза по писмени данни, поясниха, че обикновено след ставни счупвания, както е счупването в областта на седалищната кост при ищеца, оплакванията от болки могат да персистират, когато концентрират силите на натоварвания и винаги има последствия от болки и страдания при усилия, които са извън границите на нормалната работа. Счупването на срамната кост и залежаването на ищеца не е довело до обостряне на възпалителния процес в областта на ануса на ищеца.

Заключението на вещите лица е оспорено от ищцовата страна относно констатациите на вещите лица, че ищецът няма да търпи болки при обикновена работа, че се придвижва самостоятелно и че към момента не са налице остатъчни последици, но ангажираната в подкрепа на оспорването от същата допълнителна съдебно-медицинска експертиза, бе заличена по нейно искане.

Заключението на вещите лица по изготвената комплексна съдебно-медицинска експертиза по писмени данни съдът приема като обективно, компетентно и пълно, изясняващо относими към предмета на делото факти и обстоятелства.

За установяване на преживените от пострадалия болки, страдания и неудобства в резултат на извършеното ПТП, по делото са разпитани като свидетели Ц. Т. Ц.ов - съселянин на ищеца и кметски наместник на с.Н., и Е. Г.ев Г.ев – колега на ищеца.

Свидетелят Ц. Ц.ов твърди в показанията си, че около 2 дни след катастрофата посетил ищеца в болница "Хр.Ботев" във Враца и видял, че е в доста тежко състояние. В такова състояние ищецът бил и впоследствие, при изписването му от болницата, когато свидетелят и колеги на ищеца го

изкарали с инвалидна количка и го прибрали в тях. Според свидетеля ищецът не могъл да си движи единия крак, бил абсолютно неподвижен и го оставили на леглото. Свидетелят твърди, че той и колегите на ищеца ходили всеки ден в дома на ищеца, за да му сменят памперсите в период около 3-4 месеца, а около 6 месеца ищецът изобщо не ставал от леглото; фелдшера от селото също ходил при него през ден, за да го преглежда. Същият се оплаквал от постоянни болки в единия крак и дълго време ходил с бастун. Според свидетеля ищецът е много затворен човек, а след катастрофата почти не излиза никъде, оплаква се че го боли; към настоящия момент той не е много добре; вече ходи, но походката му не е нормална, купил си електрическа количка - триколка, с която се придвижва.

Свидетелят Е. Гев е видял ищеца на 3-4 ден след ПТП и го е посетил в дома му при изписването. Ищецът изглеждал адекватно, не говорил много, бил подут, имал болки в левия крак, не бил подвижен, лежал на легло. Същият твърди, че за ищеца основно се грижила майка му, а те са ходили през няколко дни и са му носили памперси в продължение на около един месец след изписването; след това ищецът започнал да става от леглото, а след 6-7 месеца се върнал на работа. Спорад свидетеля в работата не поставяли никакви задачи на ищеца да върши, тъй като не бил добре подвижен, даже някой път са го връщали от работа с техен транспорт. Два месеца след като се върнал на работа, ищецът си взел отпуск, тъй като времето вече застудявало и се опасявал, че не може да се движи и чак м.януари 2023г. се върнал на работа. Свидетелят установи, че сега ищецът ходи, но върви бавно и се оплаква от болки, че ищецът не е същия човек, не може да се катери по стълбове, пълноценен е на 50-60 процента. Преди ищецът бил по-самонадеян, но сега вече не е такъв.

Съдът кредитира показанията на двамата свидетели като обективни, непротиворечиви и преки, при което следва да бъдат ценени при постановяването на решението. При преценка на показанията им съдът отчита обстоятелството, че същите не кореспондират напълно с установеното в заключението на вещите лица.

Въз основа на така възприетите фактически констатации, от правна страна, съдът намира за обосновани следните изводи:

Предявеният иск с правно основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД е допустим. Съгласно нормата на чл. 498 КЗ,

установяваща абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия от настъпило застрахователно събитие срещу застраховател, увреденото лице, което желае да получи застрахователно обезщетение, следва да отправи първо към застрахователя писмена застрахователна претенция по реда на чл. 380 КЗ. Ако застрахователят не е платил в срока по чл. 496, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение, пострадалият може да предяви претенцията си пред съда. Установи се по делото, че сочените предпоставки са налице – писмено заявление от ищеца от 08.04.2022 г. и отказ на застрахователя да определи и изплати обезщетение. Не е оспорена и материално – правната легитимация на ответника.

Правната норма на чл. 432, ал. 1 КЗ урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключил договор за застраховка "Гражданска отговорност", обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Основателността на прекия иск предполага установяване при условията на пълно и главно доказване в процеса на следните факти: 1. настъпилото ПТП и неговия механизъм, 2. противоправното поведение на виновния водач, 3. претърпените неимуществени вреди и 4. наличието на пряка причинна връзка между вредите и настъпилото ПТП, 5. ответникът да е застраховател на гражданската отговорност на причинилия произшествието водач. Вината съгласно установената с нормата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД законова презумпция се предполага.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните доказателства намира, че е налице кумулативното наличие на елементите от фактическия състав на деликта.

От Протокола за оглед на местопроизшествие от 28.01.2022 г. и Констативния протокол за ПТП с пострадали лица рег. № 967 000-2206/28.02.2022 г., по делото безспорно се установи настъпването на пътнотранспортно произшествие на 28.01.2022 г. в гр. Враца, на кръстовището на бул. „Европа“ и ул. „Славянска“, между ле к автомобил марка “Фолксваген”, модел „Пасат“ с рег. № ВР***АР, управляван от И. А. Ц., ЕГН: *****, и велосипедиста Н. Л. Д., ЕГН ***** от с.Н., общ.

Враца, причинено виновно от водача на лекия автомобил, който е нарушил правилата за движение по пътищата и е причинил неимуществени вреди на ищеца Н. Д., като велосипедист.

От заключението на съдебно-автотехническата експертиза се установи механизма на процесното ПТП: при предприета маневра изпреварване от водача на лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № ВР***АР, на велосипедиста, същата е останала недовършена, тъй като водачът е започнал маневра завой на дясно в непосредствена близост пред велосипедиста, като в началото на кръстовището преминава пред велосипедиста и достигайки до мястото на удара е бил блъснат от предно колело на велосипеда в задния десен калник, в резултат на което велосипедистът е паднал на пътното платно.

Наличието на причинно-следствена връзка между произшествието и настъпилите щети на ищеца е установено от заключенията по изпълнените съдебно-автотехническа и комплексна съдебно-медицинска експертизи.

С оглед на изложеното, след съвкупна преценка на събраните доказателства, съдът приема за установен механизма на процесното ПТП и причинно-следствената връзка между настъпилото ПТП и вредоносните последици.

От посочените по-горе доказателства, както и от приложените материали по ДП № 127/2022г. на РУ-Враца (пр.пр. № 640/2022г. на РП-Враца), се установява и виновното и противоправно деяние на водача на лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № ВР***АР И. А. Ц. – същият е нарушил чл.25, ал.1 от ЗДвП (като водач на пътено превозно средство, който ще предприеме маневра, преди да започне маневрата, е трябвало да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение) и чл.42, ал.1 и ал.2 от ЗДвП (като водач, който ще предприеме изпреварване, е бил длъжен: 1. преди да подаде сигнал, да се убеди, че не го изпреварва друго пътено превозно средство и че движещото се след него пътено превозно средство или това, което ще изпреварва, не е подало сигнал за изменение на посоката си на движение наляво; 2. след като е подал сигнал, не се е убедил, че има видимост, свободен път на разстояние, достатъчно за изпреварване, и че може да заеме място в пътната лента пред изпреварваното пътено превозно средство, без да го принуждава да намалява скоростта или да изменя посоката на движение; като водач, който изпреварва, е бил длъжен: 1. по време на

изпреварването да осигури достатъчно странично разстояние между своето и изпреварваното пътно превозно средство; 2. когато при изпреварването навлиза в пътна лента, предназначена за насрещното движение, да не създава опасност или пречки за превозните средства, движещи се по нея; 3. да се убеди, че като се движи с безопасна скорост, може да извърши изпреварването за кратко време).

Установява се също от заключението на съдебно-автотехническата експертиза, че единствената причина за настъпилото ПТП са субективните действия на водача на лекия автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № ВР***АР с органите за управление на автомобила - предприета маневра изпреварване преди Т-образното кръстовище на бул. „Европа“ с ул. „Славянска“ с последващо внезапно преминаване в маневра завой на дясно в лентата, полагаща се за движение на велосипедиста, без осигуряване на необходимото безопасно разстояние между него и велосипеда по време на изпълнение на предприетите маневри.

Субективният елемент от състава на гражданския деликт - вината, съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД се презюмира, като в тежест на ответника бе да проведе обратно доказване, като ангажира съответни доказателства за липсата ѝ. Такива не са представени по делото.

Безспорен по делото е и фактът, че гражданската отговорност на виновния за произшествието водач е застрахована при ответника и събитието е настъпило в срока на покритие на застрахователната полица.

Събраните в настоящото производство доказателства (медицински документи, заключение по комплексната съдебно медицинска експертиза и гласни доказателства) дават основание за извод, че при процесното ПТП ищецът е получил телесни увреждания, а именно: черепно-мозъчна травма, изразяваща се в счупване на костите в черепната кутия в ляво; кръвоизлив под меките мозъчни обвивки; контузия на главния мозък по типа на „контра ку“; гръдна травма - счупване на ребра в ляво - от 2-ро до 9-то; счупване на костите на тазовия пръстен и е претърпял болки, страдания и неудобства, окачени от съдебната практика като неимуществени вреди. Същите са в пряка причинна връзка с произшествието и поведението на водача на застрахования автомобил, тъй като се установи, че ищецът е пострадал именно при посоченото ПТП.

Изложеното дава основание на съда да приеме, че по делото е доказано по безспорен начин основанието за възникване на прякото право на ищеца по чл. 432, ал. 1 от КЗ срещу застрахователя по застраховка "Гражданска

отговорност" на автомобилистите за справедливо обезщетяване на претърпените при застрахователното събитие болки и страдания по критерия на чл. 52 от ЗЗД.

Спорен по делото е въпросът за размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, с оглед приложението на разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът се ръководи от принципите на справедливостта и от своето вътрешно убеждение. Неимуществените вреди, макар да имат стойностен еквивалент, са в сферата на субективните преживявания на пострадалия, затова за тяхното определяне имат значение различни обстоятелства.

Съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД и за да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят всички конкретни обстоятелства около самото произшествие, броя, произхода, вида, характера и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, възрастта на пострадалия, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Следва да се посочи, че на обезщетяване подлежат не само съзнаваните болки, страдания и неудобства, причинени от увреждането и явяващи се пряка и непосредствена последица от него, но и самото понасяне на увреденото състояние. В този смисъл са и дадените разяснения в ППВС № 4/1968 г., съгласно които понятието "справедливост" не е абстрактно понятие и е свързано "с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства" каквито са "характера на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др."

В процесния случай ищецът Н. Л. Д. е получил черепно-мозъчната травма, която му е причинила разстройство на здравето, временно опасно за живота; гръдна травма, която му е причинила трайно затрудняване на движенията на снагата; счупване на костите на тазовия пръстен, което му е причинило трайно затруднение на движението на двата долни крайника. За посочените увреждания пострадалият е претърпял консервативно лечение по

време на десет дневния му престой в ХО при МБАЛ „Христо Ботев“ АД – Враца (от 28.01.2022 г. до 08.02.2022 г.), като не са извършвани и не се е налагало извършването на оперативни хирургични интервенции. Оздравителният период от уврежданията е както следва: за черепно-мозъчна травма е от порядъка на 2-3 месеца с активно проследяване поне следващите 6 месеца за поява на късна отпадна неврологична симптоматика; за гръдната травма е от порядъка на 2-2,5 месеца при липса на усложнения и нормален оздравителен процес; за счупването на костите на таза е около 5-6 месеца при липса на усложнение и нормален оздравителен процес. През възстановителния период пострадалият е търпял болки и страдания с интензитет, характерен за този вид травми (счупвания на кости), както и неудобства, свързани с обслужване на хигиенни и физиологични нужди и хранене, неудобство от необходимостта да бъде обгрижван от други лица, но същите са обичайни за подобен род ситуации. Оздравителният период за ищеца е приключил успешно, като няма остатъчни последици от получените увреждания и такива не се очакват и за в бъдеще; по тялото на ищеца няма белези от претърпяното ПТП; ищецът е проходил пълноценно; придвижва се напълно самостоятелно без помощни средства, като е налице пълен обем на активни безболезнени движения на крайниците и няма необходимост от бъдещо лечение на ищеца. Същият ще търпи болки и за в бъдеще, свързани с определени условия (физически претоварвания, промяна на времето и т.н.).

Като взе предвид тези доказани от ищеца Н. Д. вреди, продължителната хоспитализация на ищеца, обстоятелството, че е възстановен напълно и няма необходимост от бъдещо лечение, възрастта му - 51 години към момента на настъпване на ПТП, както и претърпените от него неудобства и затруднения в битовото обслужване през оздравителния период; не на последно място преживения стрес от травмиращото събитие, при съобразяване и на икономическите условия в страната към момента на настъпване на вредите, а като ориентир съответните нива на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетението момент, индиция за икономическите условия, съдът намира, че справедливото в случая обезщетение по смисъла на чл. 52 ЗЗД с оглед конкретните обстоятелства следва да бъде определено в размер 60 000 лева. Този размер на обезщетението би репарирал в пълна степен причинените на ищеца неимуществени вреди вследствие на деликта, без да води до неоснователно обогатяване за сметка на застрахователя.

При определяне този размер на обезщетението съдът взе предвид също и обстоятелството, че за преодоляване на причинените от процесното ПТП вреди на ищеца не се е налагало и не са извършвани оперативни хирургични интервенции (извършената при престоя му от 09.02.2022 г. до 14.02.2022 г.

операция на пери*** не е в причинно-следствена връзка с претърпяното ПТП), че установените при рентгенологично изследване плеврален излив и пневмония на ищеца не са потвърдени категорично от специалист по белодробни заболявания, който да назначи съответното лечение, че ищецът не е правил рехабилитационни и физиотерапевтични процедури и няма необходимост от извършване на такива в бъдеще и по време на възстановителният период не е търсил помощ от специалисти, както и че няма необходимост от бъдещо лечение на ищеца.

По възражението за съпричиняване:

За да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на посочения законов текст е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало, наред с неправомерното поведение на деликвента, до увреждането като неблагоприятен резултат. Само това поведение на пострадал, което се явява пряка и непосредствена причина за произлезли вреди би могло да обуслови извод за прилагане на разпоредбата за съпричиняването. Принос ще е налице винаги, когато с поведението си пострадалия е създал предпоставки за възникване на вредите. Съпричиняването подлежи на пълно и главно доказване от страна на ответника, който с позоваване на предпоставките по чл. 51, ал. 2 ЗЗД, цели намаляване на отговорността си към увреденото лице. Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване.

В конкретния случай в отговора на исковата молба е наведено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия, като велосипедист, с твърдения, че с поведението си се е поставил в превишен спрямо нормалния риск, като е извършил и нарушение на правилата за движение по пътищата – движил се е върху пътното платно по опасен за него самия начин и в противоречие с правилата на ЗДП и ППЗДП; че е могъл да избегне удара с автомобила, към който е имал видимост и е представлявал опасност за него, но не е сторил необходимото, като се качи на тротоар, пътния банкет или подсигури достатъчно странично

разстояние от автомобила, така че да може да избегне удар; че при проявена елементарна грижа и инстинкт за самосъхранение, както и при спазване на основни правила в ЗДП, ищецът е могъл да избегне удара, но не го сторил.

В подкрепа на възражението си ответното дружество ангажира заключение по изготвената комплексна съдебно-медицинска експертиза, което съдът цени като обективно, компетентно и пълно, изясняващо относими към предмета на делото факти и обстоятелства. От същото се установява, че към момента на пътния инцидент на 28.01.2022 г. ищецът Н. Д. е бил с концентрация на алкохол в кръвта 2,04 ‰, която отговаря на средна степен на алкохолно опИ.е. Според заключението средната степен на алкохолно опИ.е се характеризира със значителни нарушения в мисловната дейност, речта, съобразителността, вниманието, ориентировката, координацията на движенията, силно забавени реакции, афекти, сънливост, сърдечно съдови разстройства, признаци на значително потискане на ЦНС с понижение на чувствителността за болка; реакциите на човек с тази концентрация на алкохол в кръвта от 2,04‰ са силно забавени, като намаляват способността му да възприема опасностите.

С оглед на установената степен на алкохолно опИ.е на ищеца стои въпросът дали употребеният от пострадалия алкохол е допринесъл за съпричиняване на вредоносния резултат.

Според настоящия състав по делото не е установено, по пътя на главното и пълно доказване, че употребеният от пострадалия алкохол е довел до неадекватно негово поведение в момента на ПТП. Установеното наличие на 2,04 промила алкохол в кръвта на пострадалия Н. Д. не е в причинна връзка с автопроизшествието, въпреки че пияното състояние е факт, който безспорно оказва влияние върху правилния избор на адекватно поведение на пътя. При липса на доказателства относно това как тази степен на алкохолно опиянение се е отразила на индивидуалните особености на конкретния организъм и как е повлияла на поведението на пострадалото лице, този състав намира, че категоричен извод за съпричиняване поради алкохолното опиянение на пострадалия би почивал на предположения, а не на конкретно установени факти.

От друга страна, от заключението по съдебно-автотехническата експертиза се установи, че водачът на велосипеда се е движил правомерно в полагащата му се лента за движение с позволена за участъка скорост и на разстояние от десния ръб на пътя, съобразено със скоростта му на движение, както и че същият не е имал техническа възможност да избегне удара с отклонение в ляво или вдясно, нито чрез аварийно спиране, тъй като

разстоянието, на което се е намирал от автомобила в момента, в който същият е изпълнявал маневрата завой надясно, е било по-малко от 12 метра – необходимото такова за избягване на удара. Следователно, пострадалия със своето поведение нито е създал предпоставки за настъпването на вредите, нито е допринесъл за механизма на увреждането.

При това положение възражението на ответното дружество за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия се явява недоказано.

При горните мотиви съдът приема, че предявеният иск за неимуществени вреди е частично основателен и следва да се уважи, като се осъди ответното дружество ЗД „Бул Инс“ АД, гр.София да заплати на ищеца Н. Д. обезщетение за неимуществени вреди 60 000 лева. За горницата над уважения размер до предявения размер на обезщетение за неимуществени вреди от 150 000 лв., искът не е доказан и следва да се отхвърли като неоснователен.

С оглед частичната основателност на главния иск следва да бъдат разгледани и акцесорните претенции за присъждане на законна лихва върху определеното обезщетение.

По отношение договорите за застраховка на гражданската отговорност в КЗ са предвидени специални правила, съобразно които застрахователят се задължава: на осн. чл. 429, ал. 1, т. 1 КЗ - да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от последния на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, а на осн. чл. 429, ал. 1, т. 2 КЗ – да покрие отговорността на застрахования за неизпълнение на негово договорно задължение. И в двата случая изрично чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ предвижда, че в застрахователното обезщетение се включват и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на чл. 429, ал. 3 КЗ. Следователно от една страна отговорността на застрахователя спрямо увреденото лице е функционално обусловена от отговорността на застрахования, включително и по отношение на лихвите за забава, които последният дължи на увредения. От друга страна в чл. 429, ал. 3, изр. 2 КЗ изрично лимитира включените в застрахователното обезщетение, а оттам и в застрахователната сума, лихви за забава като ги ограничава до

тези, които текат от момента на по-ранната от следните дати: датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования на осн. чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от увреденото лице или от датата на предявяване на претенцията на увредения пред застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение, но не и от датата на настъпване на застрахователното събитие. По отношение на задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите в чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ е предвидено, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, т. е. при ограниченията на чл. 429, ал. 3 КЗ - само в рамките на застрахователната сума и за периода с начало от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респ. предявяване на претенция от увреденото лице. В чл. 494, т. 10 КЗ изрично се изключват от застрахователното покритие всички разноски и лихви извън тези по чл. 429, ал. 2 и ал. 5 КЗ при спазване на условията по чл. 429, ал. 3 КЗ, т. е. не се покриват лихви за периода от датата на деликта до датата на уведомяване на застрахователя.

След предявяване на претенцията по чл. 498 КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като произнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с: 1/ изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава, и 2/ с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. чл. 498, ал. 3 вр. чл. 432, ал. 1 КЗ (в горния смисъл е и решение № 128/04.02.2020 г. по т. д. № 2466/2018 г. на ВКС, I т. о.)

Съобразно посоченото и като се вземе предвид, че според приетите по делото писмени доказателства (претенция от 08.04.2022 г.) пострадалият Н. Д. е заявил пред застрахователя застрахователна претенция за заплащане на неимуществени вреди на 08.04.2022 г., както и че застрахователят не е определил и изплатил застрахователно обезщетение в сроковете по чл. 496 КЗ, то застрахователят следва да покрие спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава върху обезщетението за неимуществени вреди от датата на предявяване на претенцията от увреденото лице - 08.04.2022 г., а след изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ застрахователят дължи законна лихва върху присъденото

обезщетение за собствената си забава.

Следователно претенцията за законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди, считано от 08.04.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, е основателна и следва да бъде уважена.

Ищецът претендира също, на основание чл. 497, ал. 1, т.1 от КЗ, и законна лихва върху претендираната сума за неимуществени вреди (главницата и лихвата по чл. 429 от КЗ) от 03.05.2022 г. - датата, следваща изтичането на срока по чл. 497, ал. 1, т. 1 от КЗ - петнадесет работни дни след уведомяването с извънсъдебната претенция, до окончателното им изплащане. От така формулирания петитум и от изразеното становище може да се направи извод, че ищецът иска към обезщетението по чл. 432, ал. 1 от КЗ да се добави лихвата по чл. 429 от КЗ, като по този начин се формира главницата, върху която да се присъди обезщетението по чл. 497, ал. 1 от КЗ.

Съдът не споделя тезата на ищеца.

Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и тъждествена по обем с отговорността на деликвента и заплащането на претендираната законна лихва излиза извън размера на реално дължимото обезщетение и начислената върху него лихва за забава. Уважаването на претенцията ще доведе до олихвяване на лихви (анатоцизъм), което е подчинено на специален правен режим, като съгл. чл. 10, ал. 3 от ЗЗД и става съобразно наредбите на БНБ, т. е. допустимо е само доколкото законът изрично го допуска и по ред и условия определени в нормативния акт. Уговарянето на лихва върху лихва е допустимо в отношенията между търговци – чл. 294, ал. 2 от ТЗ и в хипотезите на чл. 143, ал. 1, изр. 2 от ЗЗД и чл. 507 от ТЗ. В останалите случаи начисляването на лихва върху лихва е недопустимо съгласно действащото, както към момента на сключването на застрахователния договор, така и към този момент законодателство.

С оглед изложеното претенцията за заплащане на законната лихва върху претендираното обезщетение за вреди ведно със законната лихва по чл. 429, ал. 3 от КЗ от изтичане на петнадесетдневния срок по чл. 497, ал. 1, т. 1 от КЗ на 03.05.2022 г. до окончателното изплащане, следва да бъде отхвърлена, като неоснователна.

По разноските:

С оглед изхода на делото всяка от страните има право на разноски.

Ищецът е направил разноски за възнаграждение на вещите лица по

назначените експертизи общо 685,00 лв. и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът му дължи направените по делото разноски по съразмерност в размер 274, 00 лева.

От пълномощника на ищеца своевременно е поискано присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, за оказана безплатна правна помощ на ищеца. Видно е от приложения договор за правна защита и съдействие от 27.02.2023 г. (л.371а), сключен между адв. Н. Н. Д. и ищеца, че са уговорени безплатно процесуално представителство и защита по настоящото дело на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закон за адвокатурата /ЗА/, т.е. осъществяване на безплатна адвокатска защита на лице, което е в материално затруднение. Съгласно чл. 38, ал. 2 от ЗА, когато е осъществена безплатна адвокатска помощ в тази хипотеза, ако насрещната страна дължи разноски, както е в случая, адвокатът има право на възнаграждение, което съдът определя в размер не по-нисък от предвидения в Наредбата по чл. 36, ал. 2 от ЗА и осъжда другата страна да го заплати. Това е възнаграждение, което при наличие на законовите предпоставки се присъжда в полза на самия адвокат, оказал безплатната помощ и съдействие и за да упражни адвокатът това свое право, той следва да представи сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че договореното възнаграждение е безплатно на основание някоя от хипотезите по чл. 38, ал. 1 ЗА. В конкретния случай хипотезата на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА е налице, което е видно от представените от ищеца документи във връзка с искането му за освобождаване от заплащане на държавна такса и разноски на основание чл. 83, ал. 2 от ГПК, които документи са подробно обсъдени от съда в постановеното по делото Определение № 329/05.09.2022 г.

В случая, съразмерно на уважената част от исквете, възнаграждението следва да бъде определено по чл. 7, ал. 2, т. 4 вр. с §2а от ДР от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, като изчислено съобразно посочената разпоредба възлиза на сумата 6540,00 лв. с ДДС. С оглед изхода на делото и на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА ответникът следва да бъде осъден да заплати посочената сума на пълномощника на ищеца адв. Н. Н. Д. от АК-Шумен.

Преди изчисляване на разноските, които ищецът дължи на ответника по делото, съдът следва да се произнесе по направеното от ищцовата страна в съдебното заседание възражение по чл.78, ал.5 от ГПК за прекомерност на

адвокатското възнаграждение на пълномощника на ответника.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал.5 ГПК, е възможно адвокатският хонорар да бъде намален от съда по искане на насрещната страна, поради прекомерност, когато размерът му не отговаря на фактическата и правна сложност на делото, и то до размера, посочен в Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ответника е в размер 5520 лв. с ДДС, видно представения на л.108 по делото договор за правна защита и съдействие, а съгласно чл. 7, ал.2, т.4 от Наредба № 1/09.07.2004г. при заведен иск за сумата 150 000,00 лв., същото би следвало да бъде 12 780, 00 лв. с ДДС. Следователно платеният от ответника адвокатски хонорар е значително под минималния размер, посочен в Наредбата, поради което не следва да бъде намаляван.

Ответникът е направил разноски за възнаграждение на вещите лица по назначените съдебни експертизи в общ размер 800, 00 лв., поради което на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ищецът му дължи направените по делото разноски по съразмерност в размер 480, 00 лв. за възнаграждение на вещите лица и 3312, 00 лв. адвокатското възнаграждение.

Когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса или от разноски по производството, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски. Съответните суми се присъждат в полза на съда – чл. 78, ал. 6 ГПК. Съдебната практика приема, че и в случаите по чл. 78, ал. 6 от ГПК осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски, но съразмерно с уважената част от исковете (така Решение № 311/08.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1144/2018 г., IV г. о., Решение № 321/30.01.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1159/2017 г., IV г. о.). Следователно, доколкото ищецът е освободен от внасяне на държавна такса, на основание чл. 78, ал.6 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - гр. Враца по съразмерност 2400,00 лв. държавна такса.

Така мотивиран, Врачански окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД “Бул Инс” АД, ЕИК № 831830482, със седалище и адрес на управление гр.София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучър”, № 87, представлявано от С.С.П. и К.Д.К., ДА ЗАПЛАТИ на Н. Л. Д., ЕГН ***** от с.Н., общ. Враца, ул. „Цар Калоян” № 9, сумата 60 000, 00 лв. (шестдесет хиляди лева), представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени му, като велосипедист, в резултат на ПТП на 28.01.2022 г. в гр. Враца, на кръстовището на бул. „Европа“ и ул. „Славянска“, от лек автомобил марка “Фолксваген”, модел „Пасат“ с рег. № ВР***АР, управляван от И. А. Ц., ЕГН: *****, дължимо по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите”, обективирана в застрахователна полица № BG/02/122000079774 с период на валидност от 02.01.2022 г. до 01.01.2023 г., ведно със законната лихва за забава върху тази сума, считано от 08.04.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, като ОТХВЪРЛЯ предявения иск за обезщетение за неимуществени вреди с правно основание чл. 432 КЗ вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД в частта за разликата над сумата 60 000, 00 лв. до пълния претендиран размер от 150 000,00 лв., като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл. 497, ал. 1, т. 1 КЗ за присъждане на законната лихва върху сумата, формирана от претендираното обезщетение за неимуществени вреди от 150 000 лева плюс лихвата на основание чл. 429, ал. 3 КЗ, считано от 03.05.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА ЗД “Бул Инс” АД, ЕИК № 831830482, със седалище и адрес на управление гр.София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучър”, № 87, представлявано от С.С.П. и К.Д.К., ДА ЗАПЛАТИ на Н. Л. Д., ЕГН ***** от с.Н., общ. Враца, ул. „Цар Калоян” № 9, по съразмерност разноски от 274, 00 лева.

ОСЪЖДА Н. Л. Д., ЕГН ***** от с.Н., общ. Враца, ул. „Цар Калоян” № 9, ДА ЗАПЛАТИ на ЗД “Бул Инс” АД, ЕИК № 831830482, със седалище и адрес на управление гр.София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучър”, № 87, представлявано от С.С.П. и К.Д.К., разноски по съразмерност в размер 480, 00 лв. за възнаграждение на вещите лица и 3312, 00 лв. адвокатското възнаграждение.

ОСЪЖДА ЗД “Бул Инс” АД, ЕИК № 831830482, със седалище и адрес на управление гр.София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучър”, № 87,

представлявано от С.С.П. и К.Д.К., ДА ЗАПЛАТИ на адвокат Н. Н. Д. от АК-Шумен, с адрес: гр.София, ул. „Христо Белчев” № 2, полуэтаж 4, офис 4, сумата 6540,00 лв. с ДДС, представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна адвокатска помощ и съдействие на Н. Л. Д., ЕГН ***** - ищец по т.д. № 123/2022г. на Окръжен съд - Враца, съразмерно с уважената част на исковете.

ОСЪЖДА ЗД “Бул Инс” АД, ЕИК № 831830482, със седалище и адрес на управление гр.София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучър”, № 87, представлявано от С.С.П. и К.Д.К., ДА ЗАПЛАТИ полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - гр. Враца държавна такса в размер 2400,00 лв., съразмерно на уважената част от исковете, както и 5 (пет) лева – за служебно издаване на изпълнителен лист при неплащане на сумата в срока за доброволно изпълнение.

Решението е постановено при участието на И. А. Ц., ЕГН *****, с адрес гр. **, като трето лице-помагач на страната на ответника ЗД "Бул Инс" АД, гр.София.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд - София в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните и третото лице.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____